

Wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. zmiany we wspólnotowych przepisach celnych zastrzegają wymogi korzystania z procedury uproszczonej. Zmiany te są konsekwencją wprowadzenia instytucji upoważnionego przedsiębiorcy (AEO).

Od 1 stycznia 2009 r. zacznie obowiązywać nowelizacja Rozporządzenia Rady nr 2454/1993 z dnia 2 lipca 1993 r., ustanawiającego przepisy wykonawcze do Wspólnotowego Kodeksu Celnego przyjęta niedawno przez Państwa Członkowskie Unii Europejskiej. Nowa regulacja wprowadza zmiany w szczególności w zakresie wydawania pozwoleń i funkcjonowania uproszczonych procedur celnych. Zaostrzeniu ulegną wymagania niezbędne do otrzymania pozwolenia na korzystanie z poszczególnych procedur.

Dla posiadaczy dotychczasowych pozwoleń oznacza to konieczność dostosowania swoich procedur do nowych warunków. Warto zauważyć, że od 1 stycznia 2009 r. organy celne rozpoczną weryfikację pozwoleń wydanych na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów. Stwierdzenie, że działalność przedsiębiorcy narusza zmienione wymagania, może skutkować cofnięciem pozwolenia.

Kierunek zmian w przepisach dotyczących stosowania procedur uproszczonych nasuwa przypuszczenie, że intencją wspólnotowego prawodawcy jest

skłonienie przedsiębiorców do uzyskania świadectwa AEO. Zgodnie bowiem z sygnałami płynącymi z Komisji Europejskiej oraz organów celnych innych krajów UE, oczekuje się, że wszystkie przedsiębiorstwa, których głównym przedmiotem działalności jest międzynarodowy obrót towarami, będą dążyć do jak najszybszego uzyskania statusu AEO.

Należy bowiem zauważyć, że nowe wymagania dotyczące korzystania z uproszczonych procedur są w znacznym zakresie zbieżne z wymogami przewidzianymi dla uzyskania statusu AEO. Kryteria te obejmują przestrzeganie przepisów celnych, prowadzenia odpowiedniego systemu zarządzania ewidencjami handlowymi i transportowymi oraz udokumentowaną wypłacalność. Natomiast otrzymanie pozwolenia na stosowanie procedur uproszczonych dla przedsiębiorców posiadających certyfikat AEO uzależnione będzie jedynie od ustalenia sposobu wymiany niezbędnych informacji między wnioskodawcą i organem celnym wydającym takie pozwolenie.

W świetle powyższej nowelizacji, dla przedsiębiorców, których działalność opiera się na wspólnotowych przepisach celnych, bardziej

korzystne okazuje się złożenie wniosku o uzyskanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy. Przy spełnieniu podobnych wymagań jak w przypadku procedur uproszczonych, będą oni mogli korzystać z dodatkowych przywilejów związanych z posiadaniem certyfikatu AEO.

Status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO)

Świadectwo AEO stanowi potwierdzenie przestrzegania przez przedsiębiorcę wszystkich standardów bezpieczeństwa i ochrony ładunków, jednocześnie uprawniając go do korzystania z określonych ułatwień celnych.

W zależności od prowadzonej działalności, przedsiębiorcy mogą ubiegać się o trzy rodzaje świadectw AEO:

- Świadectwo AEOC – Uproszczenia Celne;
- Świadectwo AEOS – Bezpieczeństwo i Ochrona;
- Świadectwo AEOF – Uproszczenia Celne / Bezpieczeństwo i Ochrona (świadectwo połączone).

Zgodnie z przepisami rozporządzenia, o status AEO mogą starać się przedsiębiorcy, prowadzący działalność regulowaną przez przepisy celne i mający swoją siedzibę na terytorium Wspólnoty. Obecnie do wydawania certyfikatów AEO na terenie Polski upoważnione są trzy izby celne: w Warszawie, Szczecinie i Wrocławiu. Jednakże nowelizacja ustawy prawo celne, która zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2009 r., przynajmniej uprawnia do wydawania świadectw AEO wszystkim dyrektorom izb celnych. Zmiana ta w założeniu ma usprawnić i przyspieszyć procedurę uzyskiwania statusu AEO.

Kryteria uzyskania statusu upoważnionego przedsiębiorcy obejmują:

- przestrzeganie wymogów celnych;
- odpowiedni system zarządzania ewidencjami handlowymi i – w stosownych przypadkach – ewidencjami transportowymi, który umożliwi właściwą kontrolę celną;
- udokumentowaną wypłacalność finansową;
- w stosownych przypadkach, odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.

Proces certyfikacji polega na szczegółowym zbadaniu realizacji każdego z powyższych kryteriów, z uwzględnieniem struktury oraz przedmiotu działalności indywidualnego przedsiębiorcy. Obejmuje on m.in. weryfikację dokumentów, wykorzystanie informacji będących w posiadaniu administracji krajowej oraz organów celnych innych państw. Organy celne sprawdzają czy procedury stosowane przez przedsiębiorcę, prowadzone ewidencje, metody szkolenia pracowników oraz wewnętrzny

nadzór nad przestrzeganiem właściwych standardów gwarantują bezpieczeństwo łańcucha dostaw. Zakres takiej kontroli obejmuje okres ostatnich 3 lat.

Pomimo że status AEO nadawany jest bezterminowo, przedsiębiorcy, także po uzyskaniu certyfikatu, podlegają stałemu monitoringowi organów celnych, pod kątem konsekwentnego zachowywania wymaganych standardów. Ewentualne naruszenia prawa lub stwierdzenie niezgodności z przepisami warunkami może skutkować zawieszeniem przyznanego statusu lub nawet jego cofnięciem.

Korzyści wynikające z posiadania statusu AEO

Przedsiębiorcy, którzy w wyniku tak szczegółowej kontroli uzyskają certyfikat, stają się dla służb celnych wiarygodnym i pewnym partnerem w zakresie swoich operacji celnych. W efekcie przysługuje im prawo do określonych korzyści na obszarze całej Wspólnoty. Upoważnieni przedsiębiorcy są zatem uprawnieni do:

- mniejszej liczby kontroli fizycznych i kontroli dokumentów (AEO otrzymuje niższy wskaźnik ryzyka i korzysta z szybszej odprawy granicznej);
- mniejszej ilości rewizji celnych zgłaszanych do odprawy celnej towarów, a także priorytetowego traktowania w przypadku wytypowania do kontroli;
- możliwości wnioskowania o przeprowadzenie kontroli w innym miejscu niż urząd celny;
- wcześniejszego powiadomienia o wytypowaniu do kontroli;
- składania deklaracji skróconych z ograniczonym zakresem danych bezpieczeństwa i ochrony;

- łatwiejszego dostępu do uproszczeń celnych (organy celne nie badają kolejny raz spełnienia warunków kontrolowanych uprzednio w celu wydania świadectwa AEO).

Z uwagi na fakt, że świadectwa AEO są uznawane na terenie całej UE, upoważnieni przedsiębiorcy mogą spodziewać się uprzywilejowanego traktowania ze strony służb celnych całej Wspólnoty. Systemy podobne do AEO istnieją już m.in. w Stanach Zjednoczonych (C-TPAT) i Kanadzie (FAST). Pojawiające się plany ich wzajemnego uznawania pozwalają przypuszczać, że w przyszłości podmioty certyfikowane będą mogły korzystać z ograniczonej kontroli i innych udogodnień także w kontaktach z administracją celną państw spoza UE.

Procedury uproszczone warunkiem neutralnego rozliczenia VAT od importu

Ponadto należy zauważyć, że w myśl uchwalonej przez Sejm 7 listopada 2008 r. nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług, od 1 grudnia 2008 r. podatnik może rozliczyć kwotę podatku VAT należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów. W konsekwencji przedsiębiorca będzie miał możliwość uniknięcia faktycznej płatności podatku VAT od importu. Taka forma rozliczeń będzie jednak dostępna jedynie dla podatników dokonujących transakcji importowych w procedurze uproszczonej, gdy okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy.

W rezultacie przedsiębiorcy posiadający certyfikat AEO znajdują się w uprzywilejowanej sytuacji. Korzystając bowiem z łatwiejszego dostępu do uproszczonych procedur celnych, staną się również

uprawnieni do stosowania udogodnień związanych z rozliczaniem podatku od towarów i usług.

Mając na uwadze kierunek zmian dokonywanych w przepisach celnych i podatkowych, można się spodziewać, że posiadanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy coraz częściej będzie pozwalało na korzystanie z uproszczeń w kontaktach z administracją celną na terenie Wspólnoty. Wysoce prawdopodobne jest, że w przyszłości możliwość korzystania z niektórych uproszczonych procedur celnych będzie zarezerwowana tylko dla podmiotów ze świadectwem AEO.

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami związanymi z tym zagadnieniem, w szczególności praktycznymi wskazówkami dotyczącymi uzyskania statusu AEO, uprzejmie prosimy o kontakt z nami.

Kontakt

Krzysztof Stefanowicz

Director

Tel.: +48 (22) 528 11 63
Faks: +48 (22) 528 11 59
kstefanowicz@kpmg.pl

Marek Szymański

Senior Manager

Tel.: +48 (22) 528 10 34
Faks: +48 (22) 528 11 59
mszymanski@kpmg.pl

Biura KPMG

Biuro w Warszawie

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
Tel.: +48 (22) 528 11 65-71
Faks: +48 (22) 528 11 59
tax@kpmg.pl

Biuro w Krakowie

al. Armii Krajowej 18
30-150 Kraków
Tel.: +48 (12) 424 94 00
Faks: +48 (12) 424 94 01
tax.krakow@kpmg.pl

Biuro w Poznaniu

ul. Roosevelta 18
60-829 Poznań
Tel.: +48 (61) 845 46 00
Faks: +48 (61) 845 46 01
tax.poznan@kpmg.pl

Biuro we Wrocławiu

ul. Bema 2
50-265 Wrocław
Tel.: +48 (71) 370 49 00
Faks: +48 (71) 370 49 01
tax.wroclaw@kpmg.pl

Biuro w Gdańsku

ul. Piwna 28-31
80-831 Gdańsk
Tel.: +48 (58) 321 96 00
Faks: +48 (58) 321 96 01
tax.gdansk@kpmg.pl

Biuro w Katowicach

ul. Powstańców 43
40-024 Katowice
Tel.: +48 (32) 200 65 05
Faks: +48 (32) 200 65 10
tax.katowice@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie dotyczą sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami.

Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi KPMG International, podmiotu prawa szwajcarskiego.

© 2008 KPMG Tax M.Michna sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International, podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.